

המלחמה על הכוח

טיכוח תחושת הדיכוי מאפיין את שיח הזהויות הפרוגרסיבי ונועד לצבירת כוח. החברה הישראלית אופטימית מכדי שתקנה זאת

ההתנגשות שמייצרת החזית הפרוגרסיבית בתפיסה השמרנית אינה נובעת ממלחמה על ערכים. הערכים רוקנו מתוכנם זה מכבר והפכו לכלי נשק במלחמה אחרת לחלוטין: מלחמה על כוח, במובן הרחב של המילה: כסף, שליטה במרחב הציבורי וניכוס פוליטי.

זוהי מלחמה כוללת שחולשת על כל תחום בחברה המערבית, וככזאת עליה לגייס את כל המשאבים האפשריים. והיא אכן מגייסת. חופש הדיבור, חופש המחשבה, חופש הפרט – כל אלה נפלו שבי במתקני הכליאה של משטרת התקינות הפוליטית.

**גלית דיסטל-
אטבריאן**

אבל הכלא הזה ערמומי יותר. בניגוד למשטרים בעלי מאפיינים טוטליטריים שבהם היה הגולאג מקום מוחשי והסורגים ניתנו למישוש – הכלא הפרוגרסיבי הוא וירטואלי, תרתי משמע: קיים ולא קיים, מורגש ונסתר, מאיים, מעניש, משתק, לעיתים ממוטט קריירות, משפחות, חיים שלמים, וכל זאת תחת מעטה תמים של חופש ושוויון.

הרודנות של המאות הקודמות הצדיקה את שלילת החופש של הפרט; הרודנות החדשה, לעומת זאת, מדברת על חופש תוך שלילתו, על שוויון תוך הנצחת הפערים ועל מלחמה נגד גזענות תוך שימוש בנרטיב גזעני קלסי.

לפני שאפנה לאופן שהמגמות האלה באות בו לידי ביטוי בישראל, אולי כדאי לבחון את המתרחש בארץ המולדת... שהביאה את הפרוגרסיביות לעולם: ארצות הברית. למרטין לותר קינג היה חלום שבו אף אדם לא יימדד עוד על פי צבע עורו, מינו או דתו. בחלומו של קינג האדם החופשי נמדד אך ורק על סמך יכולותיו האינדיבידואליות, על סמך כישוריו ועל סמך דעותיו. כך נראה החופש בעיניו של הדוקטור המהפכני ההוא.

וכיצד הוא נראה על פי יורשיו הפרוגרסיבים? בדיוק הפוך: אדם נמדד אך ורק על פי צבע עורו, מינו או דתו. האישה צודקת יותר מהגבר, השחור צודק יותר מהלבן, והמוסלמי צודק יותר מהיהודי ולבטח יותר מהנוצרי הקולוניאליסט. המפתח לצדק לא ניתן עוד על סמך הישגיו של האינדיבידואל, אלא על פי קבוצת השייכות שלו. מפתחות הצדק ניתנים תמיד לחלש, או שמא עליי לכתוב ל"מוחלש" הפסיבי שכבר אינו שולט בחייו. כך, הפרוגרסיביות

גלית דיסטל-אטבריאן היא פובליציסטית וסופרת.

מעודד אי לקיחת אחריות אישית דווקא בקרב האוכלוסיות שזקוקות לאחריות הזאת יותר מכול. הפועל היוצא הוא דיכוי סמוי וגדיעת הרוח האנושית.

דוגמה עגומה לכך היא מצבם של האפרו-אמריקאים בארה"ב. ארה"ב הרבה פחות גזענית מכפי שהייתה לפני ארבעה או חמישה עשורים; דברים שנעשו או נאמרו אז לא יעלו על הדעת בתקופה הנוכחית. וראו זה פלא – בכל הפרמטרים האפשריים מצבם של השחורים גרוע יותר מכפי שהיה בתקופות החשוכות ההן: האלימות גדלה, המשפחות החד-הוריות התרבו ביחס לאוכלוסייה, העוני גבר והפשע נמצא במגמת עלייה.

כיצד זה ייתכן? איך יכול להיות שדווקא כשהתנאים האובייקטיביים שופרו, מצבה של האוכלוסייה הזאת הפך רע יותר? התשובה העיקרית נעוצה בדוקטרינה הפרוגרסיבית שמטיפה לשחורים שהם אינם צריכים להשתפר, ללמוד, להילחם, להשכיל, להפשיל שרוולים ולקחת אחריות. במקום זה הם מדגישים את הדיכוי (שעדיין קיים) והופכים אותו לחזות הכול. וכשיש מדכא יש קורבן, והקורבנות הזאת ממכרת. אומנם היא גובה מחיר בטוח הארוך, אבל לטווח הרגעי היא מספקת מאוד: "מישהו אשם במצבי, מישהו שהוא לא אני".

בארץ המגמה זהה, ורוח הקורבנות נושבת בכל התחומים שהפרוגרסיבים תפסו בהם אחיזה. מאבק הנשים למשל, מאבק שאולי מזוהה יותר מכול עם הפמיניזם הפרוגרסיבי. במאבק הזה מגולמות כל הרעות החולות שצוינו בתחילת המאמר.

ראשית, טיפוח תחושת הקורבנות: מייצגות הפמיניזם הפרוגרסיבי בישראל מטפחות בנחישות את השקר שלפיו קיים פער של 30% בין משכורתו של גבר ומשכורתה של אישה שעושים אותה עבודה.

השקר הזה מגוחך וניתן להפרכה בקלות של לחיצה אחת במנוע הגוגל, כי האמת היא שכ-25% מהנשים בישראל בוחרות לעבוד בחצי משרה. הטענה הפמיניסטית היא בעצם כזאת: מדוע אישה שעובדת בחצי משרה לא מרוויחה בדיוק כמו גבר שעובד במשרה מלאה? את השקר הזה (שהפך לאמת מוחלטת שאין עליה עוררין) מפמפמות חברות כנסת, נשות תקשורת ומובילות דעת קהל. לכולן יש גישה ישירה אל האמת, ובכל זאת הן בוחרות לשקר. מדוע? כדי לטפח את תחושת הדיכוי והקורבנות בקרב כלל הנשים בישראל.

על פי ד"ר ג'ורדן פיטרסון, התופעה שמתקיימת בישראל מתקיימת גם בכל העולם המערבי – ניפוח פערי השכר בין גברים לנשים הוא מניפולציה שאינה לוקחת בחשבון 16 משתנים רלוונטיים, כמו רמת הסיכון בעבודה, בחירת המקצוע וכאמור היקף המשרה. נשים למשל בוחרות באופן מסורתי במקצועות כמו רווחה, רפואה וחינוך, ואף על פי שהמקצועות האלה מתגמלים פחות מבחינה כלכלית הן עושות בהם חיל. הטענה שנשים "הוסללו" לבחירת המקצועות האלה מתגלה כלא נכונה, בעיקר אם בודקים את המדינות הסקנדינביות הפרוגרסיביות שאימצו את כללי השוויון הפמיניסטי באופן הבולט ביותר בעולם. שיעור הנשים הבוחרות במקצועות "הנשיים" האלה לא ירד שם במאומה, עובדה שמובילה למסקנה שאין כאן "הסללה" או אילוץ אלא בחירה חופשית לחלוטין.

צריך להתמקד בבחירה הזאת. מדוע היא כל כך נלעגת ונלוזה בעיני הפמיניזם המתקדם? מדוע המודל הגברי שתובע את ההשקעה של כל משאבי הרוח, הנפש והגוף בדבר אחד

אינטליגנטי יותר מהמודל הנשי שבוחר באופן מסורתי לחלק את המשאבים בין קריירה, ילדים, פנאי ועיסוקי חיים רחבים יותר? מדוע הגבר, שמכפיף את כל חייו לתלוש המשכורת, עדיף על אישה שבוחרת לחלק את משאביה באופן מאוזן בין שלל תחומי החיים? או אולי צריך לנסח את השאלה הזאת באופן מדויק יותר: מדוע על פי הפמיניזם המודרני האישה המוצלחת ביותר היא בעצם גבר?

בשלב זה אבקש לומר מילה אישית: אני מכירה את הנשים האלה שבוחרות לחלק את משאביהן בין שלל תחומי החיים, אותן נשים שמביאות תלוש משכורת הביתה, מטפחות קריירה, מסיימות את התזה, מכינות שניצלים בצוהריים ומניידות את הילדים לחוגים עד שעות הערב. הנשים האלה מרבעות את המעגל על בסיס יומיומי, והבחירה שלהן קשה פי אלף מזו של הגברים. חלוקת הקשב שלהן, תחומי האחריות שלהן והחלישה שלהן על כלי-כך הרבה מטלות מורכבות היו מביישות כל מנכ"ל של קונצרן מצליח שדואג רק לתחום אחד.

מדוע לזלזל בהן? מדוע להקטין אותן? מדוע לדכא את רוחן? הנשים האלה צריכות לקבל פרס על בסיס יומיומי במקום מטח הדיכוי הבלתי פוסק הזה שמבהיר להן עד כמה הן חלשות או מוחלשות. הן לא קורבן של אף אחד; הן אמזונות מעוררות הערצה.

מניפולציה זהה התרחשה גם במאבק הפמיניסטי נגד רצח נשים בתוך המשפחה בישראל. כאשר מבודדים את מקרי הרצח ב-2018 מגלים דבר מדהים – סטטיסטיקה, הגבר הישראלי-יהודי יליד הארץ הוא הגבר הכי פחות אלים בעולם (4 מקרי רצח בתוך המשפחה מתוך 28 שהתרחשו בשנה החולפת). יש שני מגזרים שאחראים באופן עיקרי לתופעת הרצח הדומסטי בישראל: המגזר הערבי והמגזר האריתראי. את הראשון הפמיניסטיות מסרבות לסמן, את השני הן התעקשו להשאיר בארץ תוך יציאה למלחמה חזיתית בנשים היהודיות של דרום תל אביב החיות בגללם בפחד. אם יש שני מאבקים בולטים בקרב הפרוגרסיביזם בישראל של 2018 הרי הם אלה: המאבק נגד רצח נשים והמאבק לשמור על הגברים שאחראים לתופעה המזעזעת מכל משמר. דבר והיפוכו.

גם במקרה הזה, כמו במקרה פערי השכר המנופחים, המגמה הפרוגרסיבית הכללית היא טיפוח תחושת הדיכוי, האפליה, "מצב החירום" וההיסטריה בקרב הנשים שחיות בישראל. הרי האויב הגדול ביותר שלו הוא המודל השמרני-בורגני שמציג תא משפחתי מסופק ומתפקד. כדי לערער על המודל השמרני הזה הפמיניזם הפרוגרסיבי מאדיר את הקיפוח מצד אחד, ומשמר אותו מהצד שני תוך עידוד מקומי למלחמה בין המינים. ובכן, בשורה התחתונה, אותן נשים שכביכול פועלות נגד השמרנות הנוראה ומביאות את בשורת השחרור הפמיניסטי בעצם משרישות את הדיכוי ומנציחות את העוול.

הפמיניזם הפרוגרסיבי הזה הוא רק חלק קטן מתנועה כוללת שהולכת וצוברת כוח ומכתיבה את סדר היום של העולם המערבי. במידה שאתה מתנגד למאבק הזה אתה לא מסומן עוד כ"אדם עם דעות שליליות" אלא כ"אדם שלילי". המתקפה איננה עוד על חילופי רעיונות אלא על בני אדם, והנשק שלהם הוא חמלה מדומה.

התנועה הזאת, שבאה לערער את סדר היום של העולם המודרני כפי שאנחנו מכירים אותו, הפכה את חופש האינדיבידואל, החתירה להישגים ולמצוינות, האחריות האישית ואחוות

המינים "לשמרנות דכאנית", ואת קווי המחשבה הטוטליטריים שמאפיינים אותה לסמל של חופש וקדמה.

*

אלא שבישראל קורה דבר מפתיע – בניגוד לאירופה או לארה"ב למשל, שבהן השפעת הפרוגרס באה לידי ביטוי בסטטיסטיקה נחרצת כמו אחוזי ילודה שליליים, כאן התא השמרני הביטי איננו מושפע כלל.

ישראל החילונית, כמו גם ישראל הדתית, מאמינה עדיין בבורגנות השמרנית, ובעיקר מאמינה בהבאת ילדים לעולם, והרבה מהם. בעוד שמדינות מערביות רבות מצייגות אחוזי ילודה שליליים (תופעה שההשפעה שלה לטווח ארוך היא לא פחות מהרסנית) – הרי שבישראל אחוזי הילודה הולכים וגדלים גם במשפחות חילוניות ממעמד חברתי-כלכלי גבוה.

משפחה בעלת ארבעה ילדים ויותר הפכה לסמל סטטוס לא רק בהתנחלויות או בערים חרדיות, אלא גם ביישובים חילוניים ומבוססים. כ-25 אחוז מהנשים הישראליות בוחרות לעבוד בחצי משרה ובחירתן מעידה על סדר עדיפות ברור מאוד – הגשמה עצמית לצד המשפחה ולא במקומה.

מהבחינה הזאת החברה הישראלית היא דוגמה מוצלחת של שילוב נכון בין ערכי השוויון המגדרי לבין תפיסת עולם שמרנית ובריאה.

אולי זאת השמש הישראלית, אולי זה ההרכב האנושי, ואולי בכלל מדובר בריאקציה ל-DNA יהודי שידע 2000 שנות רדיפה. כך או כך, במבחן התוצאה – החברה הישראלית של 2019 בוחרת שוב ושוב במודל המשפחה הבורגני והשמרני, בקהילתיות, במתינות ובחיבור עמוק ומושרש לקרקע המציאות.